

"See oli lastele väga huvitav ja nii tekkiski idee luua tema muuseum," selgitas Grigorjeva, kelle sõnade kohaselt said nad Eestist Henn Latilt Konstantin Pätsi kohta palju infot – artikleid jt trükiseid, CDsid, filme jm.

Muuseumis ei ole Pätsi isiklike asju. Tema raviarsti jutu järgi olnud tal vaid kaks oma asja: kruus ja kuldkell.

Grigorjeva sõnutsi oli Päts Buraševos väga lihtne inimene. "Kuna pikka aega teadis Pätsi minevikust vaid tema raviarst Ksenja Gusseva, kes mäletas tema hauakohtagi, oli meie jaoks väga tähtis iga informatsioon Pätsi kohta," jutustas ajalooõpetaja. "Leidsime infot internetist ja avastasime, et ta on meie kaasmaalane, sest ta ema oli venelane ja isa õigeusklik."

Ajalooõpetaja selgitas, et tsaaririigis ei määratletud inimesi rahvuse, vaid usu järgi. Olgu tatarlane või kes tahes, kui ta oli õigeusklik, oli ta Venemaa kodanik. "Nii oli vanal Venemaal ja see on meile mõistetav, sest praegu on õigeusk Venemaal jälle au sees. Seepärast oli meile tähtis välja uurida allikatest kõike Pätsi kohta."

Eestisse Pätsi uurima

Buraševolaste Eesti sõidu eesmärk oli teada saada Pätsi eluloo fakte, mis elavdaksid mälestust temast. „Me käsitleme teda mitte poliitilisest aspektist, vaid kui inimest,“ jutustas õpetaja.

Õpilased meisterdasid gloobuse, millele on märgitud linnad ja paigad, kus Päts viibis. „See näitab kujukalt, kuhu tema tegevus väljaspool Tallinna ulatus – kuhu teda välja saadeti ja kust ta naasis, et jätkata tegevust, mis oli talle ilmselt kutsumus.“

„Mina räägin õpilastele sellest, et ta kaotas pere, välistas oma elust inimliku õnne poliitilise tegevuse heaks,“ jätkas õpetaja. „Teie rahvas kaotas hiljem iseseisvuse ja selles süüdistatakse ka Pätsi, aga ta säilitas oma rahva. Eesti on jälle riik ja eksisteerib taas võib-olla tänu Pätsilegi ja tema just sellisele poliitikale.“

Meile on väga tähtis fakt, et pojad läksid tema jälgedes. Näeme praegu põlvkondade konflikti, kus lastel pole enam austust vanemate vastu, nagu oli vanasti. See, et pojad käisid tema jälgedes, näitab tema autoriteeti. Ta oli isiksus, kes teadis oma elu mõtet.“

Vabadus kujundada ajaloo oma nägemus

Tänapäeval õpetatakse Venemaal ajalugu õpikute järgi, mis on pärit eri autorite sulest. Grigorjeva kinnitusel on õpetajatel vabadus valida õpikuid ja ajalooallikaid. "Lapsed ei kuula mitte ainult minu ja õpiku autori teksti, vaid uurivad ise allikaid," rääkis ta.

Õpilased kasutavad interneti, töötatakse arhiividokumentidega. "Venemaal on levimas arvamus, et ajalugu kirjutatakse ikka ümber," jutustas õpetaja. "Meie räägime õpilastele, et ajalugu on vastuoluline, selles pole täpset objektiivsust, nagu on matemaatikas, kuid pole ka nii, et ajaloo pole tõde."